

Fokus på bedre fordøjelighed

Total brug af lucerne som grønt grovfoder bliver gradvist erstattet af nye typer af rajsvingel og rug/triticales-helsæd på FirstFarms malkekvæg-site i Slovakiet. - Og nu skal vi afprøve lupiner til mere selvforsyning med proteinfoder, fortæller Søren Nielsen.

Af Jørgen P. Jensen

40 41 76 84 - jpj@effektivtlandbrug.dk

På en del af FirstFarms bedrifter i Slovakiet er der i øjeblikket 2.700 malkekøer, og der drives 9.700 hektar landbrugsjord i det allervestligste af Slovakiet lige op ad grænsen til Østrig.

Det fortæller Søren Nielsen, som er den daglige ansvarlige leder af FirstFarms mælkeproduktionen og markdrift.

- Vi bruger cirka en fjerdedel af vores dyrkede areal – mellem 2.000 og 2.500 hektar – til grovfoderproduktion. Derved kommer halvdelen af omsætningen fra mælkeproduktionen og 50 procent fra markdriften.

Den tørre sommer i Slovakiet er imidlertid en udfordring for at kunne lave optimalt grovfoder.

Fordøjelighed

For tre år siden blev der lavet en række ledelsesmæssige ændringer omkring First-

Farms mælkeproduktion, og siden har Søren Nielsen haft særlig fokus i den daglige drift på at forbedre økonomien i kvægbruget.

- Indenfor de seneste to år har vi derfor øget den gennemsnitlige mælkeydelse fra 9.200 kg/årsko til 10.500 kg/årsko. Og forventningen er yderligere 500 kg her i 2021.

- Forbedringen skyldes især en optimering af grovfoderproduktionen i samarbejde med vores danske fodringskonsulent Morten S. Thomsen fra vestjyske Sagro.

Traditionelt har den grønne del af grovfoderproduktionen været 100 procent lucerneensilage, som er udbredt i Slovakiet på grund af en ofte hård sommertørke, der helt kan stoppe al vækst i markerne.

- Så midt i de varme somre har det været svært at få en god fordøjelighed i lucernen, påpeger Søren Nielsen.

Græs og helsæd

- Sidste år lavede vi derfor forsøg med rug/triticales til helsædsensilage og med nye typer af rajsvingel. Og vi ser nu en meget bedre fordøjelighed af begge nye ensilagetypen, end vi har i den hidtidige rene lucerneensilage.

Derfor er det planen at ændre grovfoderproduktionen til en tredjedel lucerne, en tredjedel rajsvingel og en tredjedel rug/triticales som helsæd.

- Vi ønsker endnu ikke at springe helt væk fra at dyrke lucerne, men vil muligvis udfase den over en årrække, når vi har fået mere erfaring med det nye græs og helsæd.

Første græsslæt bliver nu typisk taget første uge i maj.

- Tidligere kunne vi ikke dyr-

ke græs hernede med de meget varme somre og samtidig forvente både højt udbytte og god fordøjelighed. Men det kan vi nu med de nye rajsvingel.

Nye ensilagesiloer

- Efter høst af rug/triticales-helsæden sår vi en anden afgrøde, som på den bedre jord typisk er majs og på den lettere jord typisk sorghum, der kan bruges til kvie- eller goldkofoder, fortæller Søren Nielsen.

For at optimere på foderdelen er der bygget nye ensilagesiloer på ko-sitet, så der i dag samlet kan opbevares godt 40.000 tons foder lige ved malkekøerne.

- Det forventer vi giver mellem et halvt og et helt kilogram mælk mere. Desuden at vi kan læsse foderet direkte i fodervognen og ikke skal flytte rundt på foderet. Om sommeren bliver det nemlig så varmt hernede, at der sker en fordampning og et energitab, hvis fodret ikke straks kommer på foderbordet.

Lupiner

Her i 2021 skal der gøres forsøg med at blive mere selvforsynende med proteinfoder, da sojaprotein – som udgør en tredjedel af proteinfodret – er blevet dyrt. To tredjedele af FirstFarms kvægproteinfoder er fra raps.

- Men nu vil vi prøve at udlægge 100 hektar med lupiner. Det har vores fodringskonsulent gode erfaringer med fra Danmark, og lupiner skulle have en gavnlig effekt på køernes vomfunktion – frem for til eksempel hestebønner.

- Det er et stort forsøg, og vi er spændt på at se både udbytte og økonomi i lupiner, siger Søren Nielsen.

Lucerne må i øvrigt tælle med i de fem procent pligtige efterafgrøder.

Lavere tørstofprocent

Grovfoderet bliver typisk dyrket på lettere jord tæt på kvægbedrifterne.

- Det betyder, at vi i flere marker kører majs efter majs. Så de seneste år har vi eksperimenteret en del med frivillige efterafgrøder. I år vil vi prøve at så efterafgrøderne samtidig med såning af majs. Efterafgrøder er generelt gode til at bevare fugtigheden i jorden.

I majsens tilstræbes desuden en lavere tørstofprocent end tidligere via tidligere majs-høst.

- Vi vil ned på 32 til maksimalt 34 procent tørstof, hvor vi før lå på 36 til 38 procent.

I regionen omkring FirstFarms i Slovakiet er også større og mere progressive kvægfarme i gang med at øge deres arealer med triticales-helsæd

■ Kvægstaldene på FirstFarms i det vestlige Slovakiet.

GLOBAL FARMING

Kontakt: Jørgen P. Jensen
jpjensen@effektivtlandbrug.dk
40 41 76 84

har givet bonus

■ Torsdag var Søren Nielsen (i midten), leder af markbrug og mælkeproduktion på FirstFarms i Slovakiet, ude at tilse markerne med tritcale til ensilering sammen med agronom Ján Cogan (t.h.) og maskinansvarlig Peter Švorec (t.v). Foto: FirstFarms

Endnu er der kun lidt efterspørgsel på dette, da købekraften er lav. Men selvforsyningsgraden af mælk i Slovakiet er nede på 81 procent, så der er behov for mælken.

- Vi har en målsætning om at støtte det lokale – købe vores varer og afsætte vores mælk lokalt, fortæller Søren Nielsen.

Ikke mindst her under Corona-krisen har de slovakiske forbrugere fået mere fokus på at ville købe lokale produkter.

Forsinket forår

Forårsarbejdet i markerne er cirka 8-10 dage forsinket i forhold til det normale i Slovakiet.

- På grovfodermarkerne har vi gødet græsset og givet lucerne kali. Og vi er ved at klargøre til såning af ny lucerne i renbestand.

- Såningen af sukkerroer startede torsdag og kommer i fuld gang i kommende uge.

Men det har været en ret kold og våd vinter, og nattefrosten fortsætter i øjeblikket.

- Typisk har vi kun forår en uge eller to – så springer vi fra vinter til sommer. I år strækker foråret sig længe. Det er godt for vintersæden, der står kraftig.

De senere år har været tørre – men 2020 gav endeligt godt med nedbør.

- Hvilket så har betydet, at vi ikke kunne så al den vintersæd, vi gerne ville. Og må derfor så mere vårbyg her i foråret, slutter Søren Nielsen.

og hybridgræs på højtliggende marker.

- Der vælges ofte tritcale til helsæd, da den optimalt kan høstes i lidt længere tid end rug.

- Men typisk er det stadig udelukkende lucerne, der udgør grovfoderet hos slovakiske kvægfarmere.

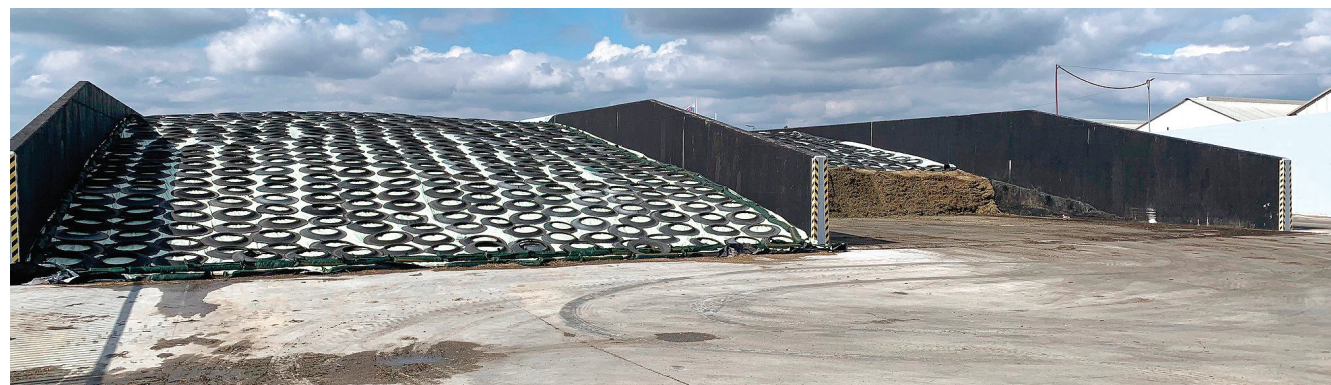
Lokal afsætning

I mange år har FirstFarms eksporteret al deres mælk til Tyskland.

Men fra 1. marts har FirstFarms indgået en ny leveringsaftale, så halvdelen af mælken skal afsættes lokalt, hvor prisen er bedre.

- Den anden halvdel af mælke mængden bliver eksporteret til enten Tjekkiet eller Italien.

På sigt kunne den lokale afsætning måske blive promoveret med, at proteinfoderet også bliver dyrket lokalt.

■ Ensilagesiloer bygget i 2021.

TILSKUDSFODER

Carnitol-L

Flydende tilskudsfoder til søer

Afprøvninger viser:

- ✓ **REDUKTION AF DØDFØDTE** figur 1
- ✓ **ØGET FØDELSVÆGT** figur 2
- ✓ **FÆRRE SVAGTFØDTE** figur 3
- ✓ **FÆRRE DØDE INDIL FRÆVÆNNING** figur 4

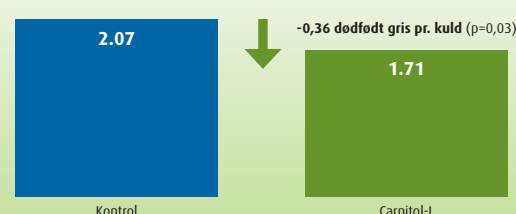
ØGET LEVEDYGTIGHED

Stimulerer stofskiftet og øger energiomsætningen

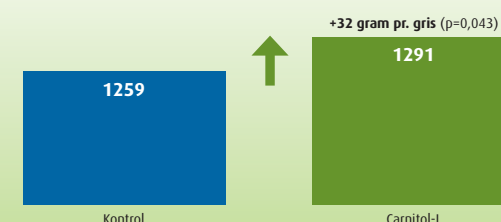
Dødfødte pr. kuld

Figur 1. Statistisk sikkert fald i antal dødfødte pr. kuld ved tildeling af Carnitol-L 3-5 dage før faring

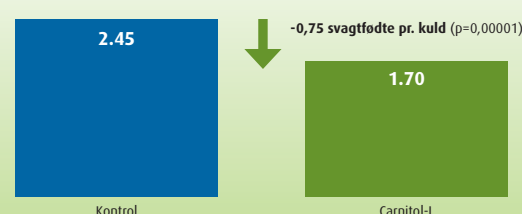
Fødselsvægt (gram)

Figur 2. Statistisk sikker øgning af pattegrises fødselsvægt ved tildeling af Carnitol-L igennem drægtighedsperioden

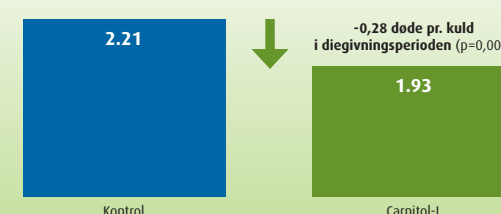
Svagtfødte pr. kuld

Figur 3. Statistisk sikker reduktion i antal svagtfødte pr. kuld ved tildeling af Carnitol-L igennem drægtighedsperioden

Døde pr. kuld i diegivningsperioden

Figur 4. Statistisk sikkert reduktion af døde pattegrise pr. kuld i diegivningsperioden ved tildeling af Carnitol-L igennem drægtighedsperioden

For mere produktinformation kontakt:
Huvepharma: Leif Meedom (Dyrlæge). Mobil: 30 46 55 66. Email: leif.meedom@huvepharma.com
Huvepharma: Lars Kunstmann (Dyrlæge). Mobil: 29 76 66 88. Email: lars.kunstmann@huvepharma.com

FirstFarms A/S

- FirstFarms er en børsjet landbrugskoncern med base i Billund
- Den driver landbrug i Slovakiet, Tjekkiet, Ungarn og Rumænien på i alt 21.000 ha
- I alt 16 bedrifter med enten køer, grise og/eller planteproduktion
- I Slovakiet er der 2.700 malkekøer på et site, mens goldkøer og kvier er på tre andre sites
- Desuden drives i vestlige Slovakiet 9.700 hektar med grovfoder og salgsafgrøder
- FirstFarms har over 300 ansatte på alle sites tilsammen